

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till landskapslag
angående ändring av landskapslagen om främ-
jande av gårdsbruk.

Den allmänna målsättningen med landskapslagen om främjande av gårdsbruk (54/78) är att främja lantbrukets utveckling och förutsättningarna för bedrivande av gårdsbruk varvid en splittring av brukningsenheter bör förhindras. Efter en ändring av lagen (45/89) kan brukningsenhet under vissa förutsättningar överföras stegvis utan att rätten till stödåtgärder enligt reglerna om främjande av gårdsbruk förloras, vilket främjar en tidig generationsväxling.

Lagstiftningsbehörigheten avseende arvsrätt finns enligt 11 § 2 mom. 8 punkten självstyrelselagen för Åland (5/52) hos riket, varför den arvsrättsliga regleringen i ärvdabalken (FFS 40/65) är gällande lag även i landskapet. Ärvdabalkens 25 kap. har ändrats (FFS 612/89) för att brukningsenheter i större utsträckning än för närvarande skall kunna bevaras oskiftade varvid deras livsduglighet och odlarens rätt till stödåtgärder enligt reglerna om främjande av gårdsbruk skall bibehållas. En lämplig övertagare av brukningsenhet kan med stöd av ärvdabalken 25 kap. 1b § kräva att en livsduglig brukningsenhet oskiftad skall tas med i hans lott vid arvsskifte. Härvid kan hänsyn tas bl.a. till del av brukningsenhet som tillhör efterlevande make under förutsättningar som framgår av paragrafens 2 mom., en av förutsättningarna är att den efterlevande maken och den lämpliga övertagaren före arvsskiftet avtalat om ansvaret för skötseln av brukningsenheten.

De i landskapslagen om främjande av gårdsbruk ingående bestämmelserna till skydd mot splittring av brukningsenheter kan leda till att lagens stödåtgärder inte beviljas för en brukningsenhet som bildats genom arrangemang som avses i 25 kap. 1b § 2 mom. ärvdabalken. Landskapsstyrelsen föreslår därför att landskapslagen om främjande av gårdsbruk ändras så att de nämnda arrangemangen inte utgör något hinder för stöd. Detta kan underlätta generationsväxlingar och bidra till att brukningsenheter bevaras oskiftade.

I riket har liknande ändringar gjorts (FFS 759/89).

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om främjande av gårdsbruk

I enlighet med landstingets beslut ändras 5 § 3 mom. och 32a § landskapslagen den 16 augusti 1978 om främjande av gårdsbruk (54/78), sådana de lyder i landskapslagen den 20 juni 1989 (45/89) som följer:

5 §

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas inte för arrangemang som är motiverat av att äganderätten till brukningsenhet skall överföras genom flera överlåtelser än en, eller genom annat fång, och det är fråga om arrangemang som avses i 25 kap. 1b § 2 mom. ärvdabalken eller överlåtelse av lägenhet eller lägenhetsdel som hör till brukningsenhet.

32a §

Vid ansökan om lån för stegvis generationsväxling på en brukningsenhet eller för något annat ändamål under pågående stegvis generationsväxling skall till låneansökan fogas en förbindelse av överlåtaren eller, då det är fråga om en efterlevande maken om att han inte kommer att överlåta den del av brukningsenheten som stannar i hans ägo till någon annan än övertagaren av gårdsbruket.

Bryter överlåtaren eller den efterlevande maken mot den förbindelse som avses i 1 mom. kan brukningsenheten utan hinder av 5 § 3 mom. anses splittrad samt lånet sägas upp.

Utan hinder av 1 mom. kan lån beviljas då generationsväxling stegvis har skett på grund av avtal enligt 25 kap. 1b § 2 mom. 3 punkten ärvdabalken. Om avtalet bryts skall bestämmelserna i 2 mom. tillämpas.

Mariehamn den 14 september 1989

L a n t r å d

Sune Eriksson

Lagberedningssekreterare

Ölle Ekström